

DE ZILVEREN CAMERA KIJKWIJZER

Voor scholieren op het voortgezet onderwijs

STICHTING
DE ZILVEREN
CAMERA

MUSEUMHILVERSUM

Op de tentoonstelling zijn allemaal foto's te zien die zijn gemaakt door **fotjournalisten**. De foto's hebben **nieuws-waarde**. Sommige foto's zijn **actueel** maar een fotograaf kan ook nieuws laten zien door een **reportage** te maken.

Soms vertelt één foto het hele verhaal: **enkel**

Soms gebruiken fotografen meerdere foto's om een beeldverhaal te vertellen: **serie**

Loop rustig door de tentoonstelling en zoek de foto's die in je kijkwijzer staan. Lees daarna de vragen. Je kan in groepjes de vragen bespreken. Het kan zijn dat jullie verschillende meningen hebben. Luister naar elkaar en overleg!

1e prijs | Documentair internationaal | Serie

Cynthia Boll | Sinking cities - Jakarta

Een vrouw raapt plastic van wat vier jaar geleden nog de vloer van haar woonkamer was. Haar huis, gebouwd op palen boven de zee, zakt snel in het water.

De winnende serie van de Zilveren Camera is een **reportage** over bodemdaling en klimaatverandering. De fotograaf heeft er jaren aan gewerkt. In Jakarta zakt de bodem tussen de 10 – 25 centimeter per jaar. Je ziet op de foto dat het huis van de vrouw aan het zakken is.

Een fotograaf kan zijn verhaal ondersteunen door op een bepaalde manier te fotograferen. Door gebruik te maken van fotografische middelen. Een middel is het **camerastandpunt**. Welk standpunt wordt hier gebruikt?

a) kikkerperspectief b) vogelperspectief c) ooghoogte- (of mathematisch) perspectief

Op verschillende foto's kun je sporen van wateroverlast ontdekken. Zie jij ze ook?

Volgens de jury is dit de winnende serie omdat deze foto's in journalistiek opzicht het afgelopen jaar het best vertegenwoordigt. Ben je het hiermee eens?

2e prijs | Documentair nationaal | Serie

Ernst Coppejans | Sold

Sold is een serie portretten van slachtoffers van mensenhandel, gefotografeerd in een opvanghuis in Nederland waar ze tijdelijk veiligheid en een thuis vinden. De geportretteerden zijn anoniem afgebeeld vanwege het risico dat ze nog steeds lopen – 85% van de daders wordt nooit gevonden.

“Ik ben op zoveel plaatsen geweest dat ik soms niet wist waar ik was. Als oudste was ik degene die moest gaan. Ik zou gaan schoonmaken in hotels. Zodra ik vertrok, voelde ik dat het niet goed zat. Dat klopte. Ik heb nooit schoongemaakt.”

In deze serie zie je portretten van mensen die slachtoffer zijn geweest van mensenhandel. Een portret is een afbeelding van iemands gezicht. Toch zijn de gezichten niet te zien. Ze zijn **anoniem** afgebeeld. Waarom willen deze mensen niet met hun gezicht op de foto?

Welke sfeer roepen de foto's bij je op nu er geen gezichten te zien zijn?

Vind je het nog steeds een portret?

Ondanks het trieste verhaal achter de foto's kan je toch ook stellen dat het een mooie foto's is om naar te kijken. Het kan samengaan: een triest verhaal en schoonheid.

2e prijs | Politiek | Enkel

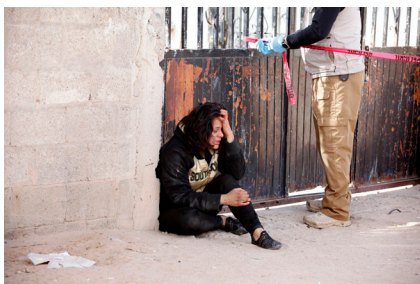
David van Dam | Exit Pechtold

Alexander Pechtold (D66) ruimt zijn werkkamer op. Op zijn schoorsteenmantel portretten van zijn voorbeelden JFK, Hans van Mierlo en Els Borst. Hij vertrekt na twaalf jaar als politiek leider van D66 en wordt opgevolgd door Rob Jetten.

De titel van deze foto is belangrijk om te begrijpen wat er aan de hand is: Pechtold wil niet meer werken in de politiek.

Bedenk een nieuwe titel die niets met zijn vertrek te maken heeft.

Is dit dan nepnieuws?

3e prijs | Nieuws internationaal | Serie

Mariëlle van Uiter | Moordstad Ciudad Juarez

Luis Ángel Rodríguez Contreras (27) werd door drie gemaskerde mannen in zijn huis vermoord in bijzijn van zijn vrouw Lesly. Zowel Luis als Lesly waren verslaafd aan crystal meth. Hij was pas een paar dagen uit de gevangenis en wilde zijn leven beteren.

Er zijn twee personen afgebeeld op de foto. Welke is het belangrijkste?

Let op fotografische manieren zoals **afsnijding**, **compositie** en **contrast**.

Wie is nog meer aanwezig behalve deze twee mensen?

Er is net een moord gepleegd. De vrouw is ten einde raad. Wat zou jij doen als je de fotograaf zou zijn:

- a) de vrouw troosten en helpen b) de vrouw fotograferen

Bedenk wat de taak is van een fotojournalist. Het probleem dat zich voordoet is een **ethisch probleem**.

1e prijs | Nieuws Regionaal | Enkel

Rob Engelaar | Rouwende Juffen

De rouwende juffen van de vier kinderen die een dag eerder omkwamen bij de botsing tussen een Stint – een elektrische bakfiets – en een trein, vlakbij de rampplek.

In één beeld heeft de fotograaf geprobeerd het enorme verdriet om de kinderen die zijn omgekomen vast te leggen. Er is heel veel emotie te zien.

Waarom denk je dat de fotograaf gekozen heeft om de foto zwart-wit te maken?

Fotojournalisten, fotografen die gebeurtenissen laten zien die waar gebeurd zijn, mogen niet veel veranderen aan een foto. Dat zijn afspraken die ze samen hebben gemaakt. De mensen die naar de foto's kijken moeten erop kunnen vertrouwen dat de foto's **waar** zijn. Vind je dat de fotograaf deze foto heeft mogen veranderen?

Wat vind je zelf toelaatbaar? Hoeveel mag een fotograaf nog bijsturen / manipuleren?

1e prijs | Personen in het nieuws | Serie

Merlijn Doomernik | Meisjes van de Goede Herder

Serie portretten van vrouwen die in hun jeugd in inrichtingen dwangarbeid verrichtten. Tussen 1860 en 1973 werden duizenden meisjes, in stilte, gedwongen in wasserijen en naaiateliers van kloosters van de Orde van de Goede Herder te werken.

Kies a of b. Deze portretten zijn: a) **en face** gefotografeerd b) **en profile** gefotografeerd

De portretten vormen een eenheid doordat de vrouwen hetzelfde hebben meegemaakt. Ze zijn moesten als kind dwangarbeid verrichten. De fotograaf laat op een aantal manieren deze verbondenheid zien. Waardoor vormen deze foto's een eenheid?

3e prijs | Sport | Serie

Peter van Egmond | Max Verstappen 2018

Het jaar van Max Verstappen. Grand-Prix Hongarije (29 juli 2018) – Max passeert op zaterdagmiddag de Oranje-tribune.

Een foto is een stilstaand beeld. Toch zie je of iets op de foto beweegt. Actiefoto's zoals bijvoorbeeld in de sportfotografie, laten vaak beweging zien. Er zijn een aantal manieren om beweging te **suggereren**.

Welke manieren zijn in de foto van Max Verstappen gebruikt om te laten zien dat hij heel snel gaat?

a, b of c? (meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- a) afsnijding b) het onderwerp niet in het midden c) scherpte en onscherpte

Als je op de ontspanner van een fotocamera drukt, gaat de sluitersnelheid open. Er wordt licht toegelaten op lichtgevoelig materiaal. Zo ontstaat je foto. Je kan ervoor kiezen om de sluitersnelheid lang of kort open te laten staan. Heeft de fotograaf de sluitersnelheid van zijn camera lang opengelaten of juist kort?

3e prijs | NSP/Zilveren Camera sportfoto van het jaar | Enkel

Erwin Spek | Karatekid Thomas Müller

Thomas Müller schopt Nicolas Tagliafico tegen het hoofd tijdens de UEFA Champions League wedstrijd Ajax - Bayern München.

De foto van Erwin Spek is een voorbeeld van een foto die gemaakt is op "het juiste moment". Een fractie van een seconde eerder, of later en het zou geen interessante foto meer zijn.

Beantwoord de volgende technische vraag: Welke **sluiter** moet de fotograaf gebruiken?

- a) 1 minuut b) 1 seconde c) 1/100e van een seconde d) 1/1000e van een seconde

3E Prijs | Documentair nationaal | Serie

Christiaan de Groot | Carmen - Het gezinsleven met een metabole ziekte

Carmen is een meisje van 5 met een metabole ziekte (stofwisselingsziekte).

Na haar geboorte is gezegd dat ze niet ouder dan 2 jaar zou worden. Ze ziet niets, ze hoort vrijwel niets, krijgt eten via sondevoeding en kan niet lopen of staan.

De impact op het gezin is groot.

In deze serie zie je het dagelijks leven van een ziek meisje. Het is niet gemakkelijk maar toch is er blijdschap. Waaraan kan je zien dat het leven van alledag is gefotografeerd? Bekijk alle foto's van de serie.